

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2000-2001

5 juni 2001

GEDACHTEWISSELING

**over het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap
betreffende de uitvoering van een aantal activiteiten door het Wetenschappelijk Instituut
Volksgezondheid – Louis Pasteur (WIV-LP) voor de periode 2001 – 2005**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Ingrid van Kessel**

DAMES EN HEREN,

Toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

De samenwerkingsovereenkomst tussen de federale overheid, de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap betreffende de financiering, de werking en het beheer van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie, het huidige Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid – Louis Pasteur (WIV-LP) liep van 1995 tot 1999 en werd via de begroting van 2000 verlengd tot 31 december 2000.

Uit een grondige analyse van de samenwerkingsovereenkomst bleek dat de Vlaamse overheid voor haar gezondheidsbeleid nood had aan epidemiologische, biostatistische en laboratoriumtechnische ondersteuning. Traditioneel werd hiervoor een beroep gedaan op het WIV-LP als wetenschappelijke instelling van de overheid. Gelijkaardige instituten in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk bewijzen dat deze instellingen veel mogelijkheden bieden qua expertise, netwerkvorming en mogelijkheden tot continuïteit. Anderzijds mag de samenwerking tussen Vlaanderen en het WIV-LP geen absolute vanzelfsprekendheid zijn.

De minister somt vervolgens een aantal positieve en negatieve punten van het WIV-LP en het samenwerkingsakkoord op.

Inhoudelijk is de samenwerking voor een aantal monitorings- en surveillancedomeinen onontbeerlijk. Een aantal programma's kan men niet zomaar toevertrouwen aan universitaire instellingen, onder meer omdat de netwerken waarover het WIV-LP in dit verband reeds jaren beschikt, bijvoorbeeld voor het verkrijgen van gegevens van huisartsen, een belangrijke troef betekenen. Bovendien beschikt het WIV-LP in een aantal programma's quasi over een kennis- en contactmonopolie, bijvoorbeeld inzake mycologie.

Voor een aantal andere kennisdomeinen is het wel mogelijk om de dienstverlening aan andere instituten toe te vertrouwen. Het WIV-LP stelt zich bovendien weinig klantgericht op. De snelheid van service in acute situaties laat soms te wensen over en er rijzen ook problemen bij de rapportering, de valorisatie van de onderzoeksresultaten, het beleidsgerichte karakter van de conclusies van jaarprogramma's en het geven van concrete, actiegericht advies aan de administratie.

Bovendien is het samenwerkingsakkoord moeilijk werkbaar omwille van het multilaterale karakter ervan. Iedere wijziging moet immers door alle partijen worden besproken en goedgekeurd. De Vlaamse overheid is voorstander van een bilateraal akkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de federale voogdijministers van het WIV-LP, wat de stuurbaarheid ervan vanuit de Vlaamse overheid zou vergroten.

Omdat de samenwerking met het WIV-LP onontbeerlijk is voor een aantal monitorings- en onderzoeksprogramma's, stelt de minister voor om deze programma's te hernieuwen voor een maximale, jaarlijks opzegbare looptijd van vijf jaar. Voor een aantal andere programma's wordt onderzocht hoe de marktwerking in de toekomst kan worden georganiseerd. Voorlopig wordt nog een jaar samengewerkt met het WIV-LP omwille van de noodzakelijke continuïteit van de dienstverlening en omwille van de onmogelijkheid om op korte tijd kwaliteitsvolle lastenboeken en bestekken op te maken voor dergelijke technisch complexe programma's.

Er wordt een dubbel contract gesloten : enerzijds een jaarlijks opzegbaar contract van vijf jaar voor de onontbeerlijke taken die het WIV-LP vervult en waarvoor geen alternatief bestaat bij privé-laboratoria of universiteiten, anderzijds een contract voor één jaar om de continuïteit van de overige programma's te garanderen. Tevens wordt van die periode gebruikt gemaakt om lastenboeken op te stellen voor deze programma's, waarna de markt zal worden geconsulteerd. Vanzelfsprekend kan ook het WIV-LP hiervoor meedingen.

In het nieuwe samenwerkingsakkoord zijn ook een aantal aandachtspunten inzake een kwaliteitsvolle dienstverlening ingeschreven. Door rationalisering en een betere prioriteitsstelling is het deel van het Vlaamse budget dat wordt besteed aan beleidsondersteuning door het WIV-LP gedaald van 90 miljoen frank in 1995 tot 55 miljoen frank in 2000 en tot 47 miljoen frank in de begroting 2001.

Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw *Ria Van Den Heuvel* merkt op dat het WIV-LP in de Commissie ad hoc Milieu en Gezondheid werd gehoord. De vertegenwoordiger van het WIV-LP deed toen een aantal vranke uitspraken, onder meer over het feit dat het WIV niet betrokken was bij het grootscheepse onderzoek over de relatie tussen milieu en gezondheid. Klopt dit ? Zo ja, waarom werd het WIV niet betrokken bij dit onderzoek ?

Het WIV krijgt dit jaar een krediet van 47 miljoen frank toegekend. Hoe zijn deze middelen verdeeld ?

Op de eerste vraag antwoordt de heer *Wilde-meersch*, kabinetsmedewerker, namens de minister dat het WIV-LP niet betrokken is bij het onderzoek over de relatie tussen milieu en gezondheid. Het WIV-LP had de mogelijkheid om in te gaan op de offerte, maar heeft dit niet gedaan. Het had tot vorig jaar wel een eigen onderzoeksprogramma in verband met milieu en gezondheid, maar de output daarvan was miniem. Dit programma werd in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst dan ook niet opgenomen. Bovendien zal de overheid een steunpunt omtrent milieu en gezondheid oprichten. De overname van het WIV-LP-programma zou dan tot dubbel werk leiden.

Op de tweede vraag antwoordt de minister dat 27 miljoen frank bedoeld is voor de verlenging van de programma's met maximum vijf jaar en 20 miljoen frank als opleg voor dit begrotingsjaar.

Begrotingstechnisch is dit een moeilijke operatie. De gemeenschappen zijn bevoegd voor preventie inzake gezondheidszorg. Een deel van de taken die het vroegere Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie uitvoerde, viel onder deze omschrijving. Bij de staatshervorming werd dan ook een deel van de middelen voor het WIV-LP overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap. De minister merkt echter op dat de Vlaamse Gemeenschap autonoom bevoegd is voor de middelen die ze krijgt, en dus niet verplicht is om deze middelen aan het WIV te geven. Het WIV-LP had echter bij het afsluiten van het samenwerkingsakkoord gerekend op een vaste financiering door de Vlaamse en federale overheid.

De verslaggever,

De voorzitter,

Ingrid VAN KESSEL

Patricia CEYSENS
